

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

Lege privind societățile mutuale de asigurare

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii proiectului de act normativ

1. Descrierea situației actuale

La nivel european, societățile mutuale există într-un cadru foarte variat, în ceea ce privește dimensiunea, misiunea sau impactul lor geografic, precum și serviciile furnizate, care, în general, îmbracă forma activității de asigurare, serviciilor de asigurări sociale suplimentare, complementare sau integrate în sistemele obligatorii de protecție socială, iar în unele state membre, chiar și servicii în alte domenii, cum ar fi cel al locuințelor sau al creditelor.

Societățile mutuale sunt grupuri voluntare de persoane fizice sau juridice al căror scop este mai curând satisfacerea nevoilor membrilor acestora decât obținerea unei rentabilități a investiției, acestea funcționând conform principiilor voluntariatului, participării deschise și solidarității între membri, fiind gestionate conform principiilor democratice (cum ar fi „un membru - un vot”) și, astfel, contribuind la gestionarea responsabilă și sustenabilă.

În domeniul asigurărilor, la nivel european, societățile mutuale au o cotă de 25% din piața de asigurări și reprezintă 70% din totalul întreprinderilor din sector.

În decursul anilor, Parlamentul European a adoptat mai multe rezoluții solicitând Comisiei Europene reglementarea statutului societăților mutuale europene, în vederea unei mai bune recunoașteri a contribuției societăților mutuale la economia socială, cea mai recentă dintre acestea fiind *Rezoluția Parlamentului European din 14 martie 2013 conținând recomandări adresate Comisiei privind statutul societăților mutuale europene (2012/2039(INL))*.

Astfel, Parlamentul European subliniază rolul societăților mutuale în economia socială, arătând următoarele:

- economia socială și, în special, societățile mutuale joacă un rol esențial în economia Uniunii, combinând profitabilitatea cu solidaritatea, creând locuri de muncă de bună calitate, la nivel local, consolidând coeziunea socială, economică și teritorială, generând capital social, promovând cetățenia activă, bunăstarea socială bazată pe solidaritate și un tip de economie bazată pe valori democratice, care acordă prioritate oamenilor și sprijină dezvoltarea durabilă și inovarea socială, tehnologică și de mediu;

- societățile mutuale sunt organizații solide și durabile, care au rezistat bine la criza

financiară în toate economiile și au contribuit la o piață mai rezistentă și mai diversificată, în special în domeniul asigurărilor și al protecției sociale;

- societățile mutuale promovează valorile-cheie ale statului social activ cum ar fi solidaritatea, nediscriminarea, accesul egal și calitatea ridicată a serviciilor sociale din sectorul privat, funcționând în beneficiul membrilor și neavând acționari;

- valorile societăților mutuale corespund principiilor fundamentale ale modelului social european; întrucât, bazându-se pe valorile solidarității, societățile mutuale sunt actori importanți ai economiei sociale de piață a Uniunii;

În România, societățile mutuale au fost reglementate în vechiul Cod comercial sub forma asociațiunii de asigurare mutuală, în cuprinsul articolelor 257-263, acestea fiind, însă, abrogate de actualul Cod civil, fără a mai reglementa această categorie de societăți.

Prin urmare, în prezent societățile mutuale sunt menționate în legislația națională numai de *Legea nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare*, cu modificările ulterioare, fiindu-le aplicabile și prevederile Codului civil, Cartea I, Titlul IV, referitoare la persoana juridică, aceste legi nereglementând, însă, înființarea și funcționarea societăților mutuale.

Legea nr. 237/2015, cu modificările ulterioare, transpune *Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului, din 25 noiembrie 2009, privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II)*, cu modificările și completările ulterioare, directivă care prevede, la pct. A.22 și B.22 din Anexa III, faptul că întreprinderile de asigurare generală și întreprinderile de asigurare de viață din România au forma juridică de societăți pe acțiuni sau de societăți mutuale.

În consecință, în România, nu există în prezent societăți de asigurare și/sau asigurare-reasigurare constituite sub forma societăților mutuale, scopul prezentului proiect de lege fiind acela de a crea cadrul legal necesar constituirii, organizării și reglementării aspectelor specifice de funcționare a societăților mutuale de asigurare în România.

2. Schimbări preconizate

Proiectul de lege creează cadrul legal de implementare a prevederilor art. 1 alin. (1) coroborate cu art. 1 alin. (2) pct. 56 lit. b) din *Legea nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare*, cu modificările ulterioare, cu privire la exercitarea activității de asigurare sub forma juridică a societății mutuale, formă prevăzută și în *Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului, din 25 noiembrie 2009, privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II)*, cu modificările și completările ulterioare, la pct. A.22 și B.22 din Anexa III.

Suplimentar prevederilor legale referitoare la societățile mutuale de asigurare, în Proiectul de lege a fost introdus un articol de modificare a pct. 44 de la art. 1 alin. (2) din *Legea nr. 237/2015, cu modificările ulterioare* – punct la care se definește termenul reasigurare -, în scopul transpunerii pct. 1 de la art. 63 al Directivei (UE) 2016/2341 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2016 privind activitățile și

supravegherea instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale (IORP) (JO L 354, 23.12.2016, p. 37), articol care modifică Directiva Solvabilitate II, Directiva IORP având ca termen de transpunere data de 13 ianuarie 2019.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impactul macro-economic

Adoptarea prezentului proiect de act normativ are impact asupra domeniului asigurărilor și asupra economiei românești în general prin crearea premiselor necesare dinamizării economiei sociale și a creșterii pieței asigurărilor.

1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Contribuie la creșterea concurenței pe piața asigurărilor, cu impact pozitiv asupra consumatorilor de produse de asigurare, prin potențiale reduceri de costuri de asigurare pentru aceștia, și cu efect de creștere a gradului de cuprindere în asigurare la nivel național.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul

2¹. Impactul asupra sarcinilor administrative

Nu este cazul

2². Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii

Nu este cazul

3. Impactul social

Nu este cazul

4. Impactul asupra mediului

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung (5 ani)

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, în plus/minus, din care:						

a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit iii. TVA b) bugete locale i. impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, în plus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii iii. asistență socială b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii iii. asistență socială c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea						

creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliat e privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						

Alte informații

Societatea mutuală este condusă pe baza principiilor solidarității între membri, libertății de asociere și lipsei orientării directe către profit. Lipsa orientării către profit a societăților mutuale, ci către servirea intereselor membrilor acestora, nu înseamnă însă că ele nu sunt active economic, nu sunt viabile, sau nu poate exista un excedent. Acesta este, de regulă, repartizat membrilor, sub formă de reduceri ale contribuțiilor datorate pentru contractele de asigurare următoare, și/sau este reinvestit în scopul de a îmbunătăți serviciile oferite membrilor ori de a crește fondurile proprii în scopul îndeplinirii cerințelor legale de solvabilitate și indicatorii de prudență în activitatea de asigurare.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsur i normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:

a) **Prevederi ce urmează a fi abrogate sau modificate ca urmare a intrării în vigoare a acestui proiect de lege**

Nu este cazul.

b) **Acte normative care urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții**

Autoritatea de Supraveghere Financiară va emite reglementări în aplicarea Legii privind societățile mutuale de asigurare.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor care transpun prevederi comunitare

Art. 32 din proiectul de lege transpune art. 63 pct. 1 din Directiva(UE) 2016/2341 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2016 privind activitățile și supravegherea instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale (IORP) (JO L 354, 23.12.2016, p. 37)

3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare
Nu este cazul.

4. Hotărâri ale Curții Europene de Justiție a Uniunii Europene
Nu este cazul.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente
Nu este cazul.

6. Alte informații
Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente
Nu este cazul.

5. Informații privind avizarea de către:
a) **Consiliul Legislativ: a avizat favorabil proiectul de act normativ prin avizul nr. 586/2018.**

- b) **Consiliul Suprem de Apărare a Țării:** nu este cazul
- c) **Consiliul Economic și Social:** nu este cazul
- d) **Consiliul Concurenței:** nu este cazul
- e) **Curtea de Conturi:** nu este cazul

6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

Nu este cazul.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Proiectul a fost publicat pe pagina de internet a Ministerului Finanțelor Publice în data de 08.03.2018, la secțiunea Transparență decizională, cu mențiunea că propunerile, sugestiile sau opiniile cu privire la proiectele de acte normative supuse dezbaterii publice, se primesc, pe adresa publicinfo@mfinante.gov.ro, în termen de 10 zile calendaristice de la publicarea acestora.

(<http://www.mfinante.ro/pagina.html?categoriebunuri=proiecte-acte-normative&pagina=acasa&locale=ro&menu=Transparenta>)

Secțiunea a 8-a

Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Nu este cazul.

2. Alte informații

Nu este cazul.

Având în vedere cele prezentate mai sus, a fost elaborat proiectul de Lege privind societățile mutuale de asigurare, pentru a fi supus Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

VIORICA DĂNCILĂ

